

Liite 1. Kasvilista perennaistutuksiin

Luonnon monimuotoisuutta tukevat perennat hautausmailla							
Nimi (suomalainen ja tieteellinen)	Korkeus	Kukan väri	Istutus-tiheys	Kukinta-aika, kuukausi	Valovaatimus	Kasvupaikka	Muuta erityistä
Kevät							
Sinivuokko (<i>Hepatica nobilis</i>)	10-15	sininen		30 4-5	varjo, puolivarjo	runsasravinteinen, tuore, läpäisevä, kalkki- ja savipitoinen	Luonnonkasvi. Leviää hitaasti. Lisäys jakamalla.
Pihaesikko (<i>Primula x pubescens</i>)	20	Eri värejä		30 5-6	puolivarjo	runsasmultainen, tuore, keskiravinteinen	Kauniit lehdet jäävät siistiksi kukinnan jälkeen. Leviää hitaasti. Lisäys jakamalla.
Etelänkevätesikko (<i>Primula elatior</i>)	20	lila		30 5-6	puolivarjo	runsasmultainen, tuore, keskiravinteinen	Kauniit lehdet jäävät siistiksi kukinnan jälkeen. Leviää hitaasti. Lisäys jakamalla.
Kultaesikko (<i>Primula auricula</i>)	20	vaalean-keltainen		30 5-6	puolivarjo	runsasmultainen, tuore, keskiravinteinen	Kauniit lehdet jäävät siistiksi kukinnan jälkeen. Leviää hitaasti. Lisäys jakamalla.
Pystykiurkannus (<i>Corydalis solida</i>)	20	lila		25 5	aurinko, puolivarjo	runsasmultainen, tuore	Luonnonkasvi. Koko kasvi lakastuu kukinnan jälkeen ja jää muiden perennojen alle. Saa levitä nurmikolle, sillä lakastuu sinne nurmikon sekaan huomaamattomasti.
Patjarikko (<i>Saxifraga</i> Arendsiiryhmä, 'Alba', 'Rosea')	15	valkoinen, vaaleanpunainen		25 5-6	Aurinko	kuiva-tuore, läpäisevä, niukka-syvämultainen	Saatavissa vanhaa pohjois- tai keskisuomalaista lajia, valittu hyvin kestävä laji. Arka talvimärkyydelle. Jaetaan 5v. välein tai lisäämään lehtiruusuksista. Maanpeittokasvi, kauniit lehtiruusuksheet.

Reunuskasvit						
Kangasajuruoho (<i>Thymus serpyllum</i>)	10	tumma lila	30	5-7	aurinko	niukka- ja keskiravinteinen, kuiva, hiekkapitoinen, läpäisevä Ainavihanta, kukkii pitkään. Mätäsmäinen, matala, maanpeittävä, leviävä kasvutapa.
Tunturipoimulehti (<i>Alchemilla alpina</i>)	10-25	keltavihreä	30	6-8	aurinko	keskiravinteinen, kuiva, hiekka, läpäisevä Keltavihreä kukinto helppo yhdistää muihin väreihin. Tähtenmuotoiset näyttävät lehdet, matala mätäsmäinen, peittävä kasvutapa.
Rönsytiarella (<i>Tiarella cordifolia</i>), matalampi lajike 'Moorgrün'	15-25	valkoinen	10-20	5-6	puolivarjo, varjo	tuore, läpäisevä, humuspitoinen, keskiravinteinen Ainavihannat lehdet, peittää hyvin, leviää rönsyillä
Sitruuna-ajuruoho (<i>Thymus x citriodorus</i>)	10	vaalea punalila	10	7-8	aurinko	tuore, läpäisevä, humuspitoinen, keskiravinteinen Lehdet kellanvihreät, sopii yhteen tummalehtisten kanssa. Särkän taimisto vanhaa pohjois- tai keskisuomalaista alkuperää. Mattomainen kasvutapa.
Tenonajuruoho (<i>Thymus serpyllum</i> ssp. <i>Tanaensis</i>)	10	lila	10	7-8	aurinko	tuore, läpäisevä, humuspitoinen, keskiravinteinen Saatavissa kotimaista alkuperää olevia taimia. Mattomainen kasvutapa.
Kurttuvaloangervo (<i>Astilbe Crispa</i> -ryhmä, 'Lilliput', 'Perkeo')	20-30	vaaleanpunainen, rosa	30	7-8	puolivarjo	Kuiva-tuore, runsasravinteinen, humuspitoinen Poimuiset, syvään liuskoittuneet, näyttävät, tummanvihreät lehdet. Jakaminen joka kolmas vuosi.
Peittokurjenpolvi (<i>Geranium x cantabrigiense</i> 'Crystal Rose', 'Karmina')	20-30	rosa, ruusunpunainen	30	7-8	aurinko, puolivarjo	Kuiva-tuore, keskiravinteinen Maanpeittokasvi. Lehdet syksyllä tummanpunaiset ja säilyy osittain läpi talven.
Neidonkurjenpolvi (<i>Geranium sanguineum</i> var. <i>striatum</i>)	15-25	vaaleanpunainen	30	6-9	aurinko	kuiva-tuore, läpäisevä, keskiravinteinen Lehdet syksyllä punaiset, matala ja leveä mätäs. Kukkii pitkään.
Purppurakeijunkukka (<i>Heuchera micantha</i> 'Palace Purple')	20-40	valkoinen	30	7-8	aurinko, puolivarjo	tuore, läpäisevä, ravinteikas Viininpunaiset näyttävät lehdet, jotka luovat kontrastia muihin kasveihin. Kukka hento, mutta näyttävyyttä tulee lehdistä.

Kasvit keskellä

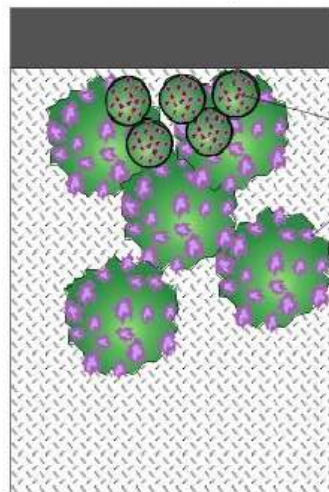
Hurmemaksaruoho (<i>Sedum</i> 'Common Red')	40	tumma purppura	35 7-9	aurinko	kuiva-tuore, läpäisevä, hiekkapitoinen, niukkaravinteinen	Tumman lilat näyttävät lehdet ja varret. Saatavissa vanhaa kotimaista viljelykantaa.
Lapinakileija (<i>Aquilegia</i> 'Olympia')	30	violetin sininen	35 5-6	aurinko, puolivarjo	keski- ja runsasaravinteinen, tuore, runsasmultainen, läpäisevä	Perinnekasvi. Rehevä ja tuuhea lehdistö, kukkavarren poistaminen kukinnan jälkeen auttaa lehdistöä pysymään siistinä.
Alppiasteri (<i>Aster alpinus</i> 'Dunkeshöne', 'Albus', 'Happy End')	30	tumma lila, valkoinen, lila	25 6-8	aurinko	Keski- runsasaravinteinen, kuiva-tuore, hiekka- ja kalkkipitoinen, läpäisevä	Kukkii pitkään. Luonnonkasvi. Kukkii pitkään. Lisääminen jakamalla tai siemenistä. Mäkitervakkoa (<i>Viscaria vulgaris</i>) ei suositella sen lähes metrin pituisen juuren takia sekä tahmean eritteen takia, johon tarttuu hyönteisiä kiinni.
Pikkutervakko (<i>Viscaria</i> <i>alpina</i>)	10-20	purppura	20 6-8	aurinko	Keskiravinteinen, kuiva, hiekkapitoinen, läpäisevä	Ruoholaukan perinteinen lila lajike mielletään syötäväksi 'ruohosipuliiksi' eikä siten ole paras vaihtoehto hautausmaalle.
Ruoholaukka (<i>Allium</i> <i>schoenoprasum</i> 'White one')	30	valkoinen	20 6-7	aurinko	keskiravinteinen, kuiva-tuore, hiekkapitoinen, runsasmultainen	Lehdet ovat mätästävät ja peittävät maan hyvin. Runsaskukkainen.
Etelänmunkki (<i>Jasione laevis</i>)	30	sininen	20 7-8	aurinko	niukka- keskiravinteinen, kuiva, hiekka, läpäisevä	

Vuoripipo (<i>Penstemon serrulatus</i>)	50	siniliila vaaleansininen, valkoinen, vaaleanpunainen	40 7-8	aurinko, puolivarjo	keskiravinteinen, kuiva, hiekka, läpäisevä	Sinipipo (<i>Penstemon procerus</i>) vaihtoehtona, matalempi 20cm. Koristeelliset siemenkodat. Lehdet osaksi talvivihreät. Harvinainen puutarhakasvi.
Kivikkotörmäkukka (<i>Scabiosa columbaria</i> 'Pink Cushion', eri lajikkeita)	20-50	sininen	20 7-9	aurinko	keskiravinteinen, kuiva, hiekka, läpäisevä niukka- keskiravinteinen, kuiva-tuore, hiekkapitoinen, läpäisevä	Virossa ja Etelä-Ruotsissa luonnonkasvi. Siankärsämön punakukkaisista yksilöistä jalostettu, Suomalainen luonnonkasvi. Kauniit ruusukkeiset paksut lehdet kukkavarren ympärillä tasaisesti
Punäkärsämä (<i>Achillea millefolium</i> 'Cherise Queen')	50	purppura	40 6-8	aurinko	tuore-kostea, läpäisevä, keskiravinteinen, humuspitoinen kasvualusta	Kukkii pitkään. Vuoden 2023 maatiaiskasvi.
Isotähtiputki (<i>Astrantia major</i>)	30-80	valkoinen, valeanpunainen, purppura	35 6-8	aurinko-varjo	kuiva-tuore, läpäisevä, niukkaravinteinen	Näyttävä pallomainen mätäs. Suomalainen luonnonkasvi.
Pohjanruusujuuri (<i>Rhodiola rosea</i>)	30	keltainen	35 6-7	aurinko		Lisääminen jakamalla keväällä. Hyvä talvenkestävyys. Leviää hillitysti. Kukkii runsaasti. Lehdet peittävät hyvin alusta eikä rikkakasveista ole haittaa.
Jalopähkämö (<i>Stachys macrantha</i>)	20-50	lila	30 7-8	aurinko, puolivarjo	kuiva-kostea, keskiravinteinen	

Liite 2. Perennaistutussuunnitelma: esimerkkejä erilaisille haudoille

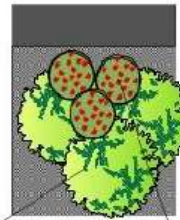
Luonnon monimuotoisuutta tukevat perennaistutukset - esimerkkijä erilaisille haudoille

Sorapintainen kivireunainen
hauta, ajuruohot saavat
levitä koko haudan päälle

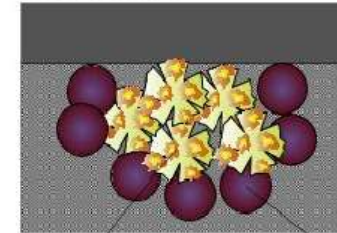
Sedum 'Common Red' x5
Thymus serpyllum x5

Pieni
urnahauta

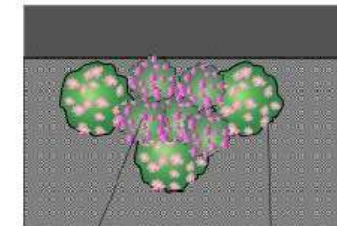

Alchemilla alpina x3
Achillea millefolium
'Cherise Queen' x3

Kaksi eri istutusta
keskikokoiselle
arkkuhaudalle

Rhodiola rosea x5
Heuchera micrantha 'Palace Purple' x7

Astrantia major x5
Geranium x
cantabrigience 'Crystal
Rose' x3

Liite 3. Ohjeellinen omaisille – perhos- ja pörriäisperennat haudoille

Perhos- ja pörriäisperennat haudoille

Kasvupaikka: Paahteinen, kuiva – **Patjarikko** (*Saxifraga* Arendsii-Ryhmä, 'Alba', 'Rosea'), **Hurmemaksaruoho** (*Sedum* 'Common Red'), **Kangasajuruoho** (*Thymus serpyllum*). Tämä sopii isoille, kivireunaisille ja hiekkapintaisille haudoille, jossa kasvit saavat levitä koko haudan päälle.

Kasvupaikka: Varjo, puolivarjo – **Sinivuokko** (*Hepatica nobilis*), **Isotähtiputki** (*Astrantia major*), **Peittokurjenpolvi** (*Geranium x cantabrigiense* 'Crystal Rose', 'Karmina').

Kasvupaikka: Aurinko, puolivarjo – **Pystykiurunkannus** (*Corydalis solida*), **Punakärsämä** (*Achillea millefolium* 'Cherise Queen'), **Tunturipoimulehti** (*Alchemilla alpina*).

Kasvupaikka: Aurinko, puolivarjo – **Etelänkevätesikko** (*Primula elatior*), **Pohjanruusujuuri** (*Rhodiola rosea*), **Purppurakeijunkukka** (*Heuchera micrantha* 'Palace Purple').

Haluatko auttaa perhosia ja pörriäisiä löytämään mettä ja pölyttämään kasveja? Tämä on helppoa! Istuta haudalle kesäkukkien sijaan suomalaisia monivuotisia perennoja, joissa on mettä ja siitepölyä hyönteisille.

